

**ACADEMIA DE MUZICĂ, TEATRU ȘI ARTE PLASTICE
ȘCOALA DOCTORALĂ *STUDIUL ARTELOR ȘI CULTUROLOGIE***

<p>APROBAT: Proces verbal nr. <u>2</u> din <u>11.06.2020</u> Doctor în studiul artelor, Profesor univ. Svetlana BADRAJAN Director Școală doctorală <i>Studiul artelor și culturologie</i></p>	<p>APROBAT: Proces verbal nr. <u>2</u> din <u>11.06.2020</u> Doctor în studiul artelor, Profesor universitar Irina CIOBANU-SUHOMLIN Președinte al Consiliului Științific</p>
---	--

**GHID
DE CONDUCERE SI ÎNDRUMARE
A STUDENȚILOR-DOCTORANZI**

Introducere

Prezentul ghid privind conducerea și îndrumarea studenților-doctoranzi din cadrul Școlii Doctorale *Studiul artelor și culturologie* este elaborat în completarea Regulamentului Școlii doctorale din cadrul AMTAP, oferind un set de principii și practici generale care reglementează relațiile dintre studenții-doctoranzi, conducătorii de doctorat și membrii comisiilor de îndrumare, precum și orientări privind prevenirea și soluționarea situațiilor conflictuale. Documentul are drept scop promovarea unui mediu academic și artistic bazat pe competență profesională, integritate, transparență, responsabilitate și motivare, în vederea susținerii performanței doctorale și a dezvoltării sustenabile a comunității academice din cadrul AMTAP.

I. Activități de ghidare

La diferite etape de elaborare a tezei de doctorat, ghidarea efectuată de conducătorul de doctorat se manifestă în următoarele activități:

- acordarea asistenței în planificarea programului individual de studii și cercetare/creație artistică al studentului-doctorand;
- consultarea studentului-doctorand în definirea problematicii cercetării și/sau a conceptului artistic al proiectului doctoral;
- avizarea versiunii inițiale a planului tezei de doctorat și/sau a proiectului artistic;
- monitorizarea parcurgerii programului de studii avansate și a etapelor de realizare a proiectului doctoral;
- avizarea listei surselor bibliografice și a repertoriului/ materialelor artistice utilizate;
- orientarea doctorandului către metode adecvate de cercetare științifică și/sau creație artistică;
- recomandarea instituțiilor, platformelor sau contextelor artistice relevante pentru realizarea investigației și/sau a demersului creativ;
- verificarea și evaluarea conținutului referatelor științifice, a componentelor teoretice și a produselor artistice prezentate, cu formularea de sugestii de îmbunătățire;
- acordarea sprijinului în diseminarea rezultatelor cercetării și/sau creației artistice prin participarea la conferințe, expoziții, spectacole, publicații de specialitate;
- analizarea coerenței și logicii integrării componentelor teoretice și artistice ale tezei de doctorat, inclusiv a obiectivelor, ipotezelor, demersului creativ, rezultatelor obținute și contribuțiilor originale;

- verificarea respectării normelor de redactare academică și a principiilor de integritate, inclusiv prevenirea plagiatului;
- confirmarea gradului de finalizare a tezei de doctorat (componenta teoretică și artistică) și a îndeplinirii condițiilor pentru inițierea procedurii de susținere publică;
- propunerea, în comun cu membrii comisiei de îndrumare, a componenței Comisiei de susținere publică a tezei de doctorat.

II. Condiții de schimbare și retragere din membrii Școlii doctorale

Schimbarea conducătorului de doctorat poate avea loc în următoarele cazuri:

- 1) la cererea motivată a conducătorului de doctorat;
- 2) la cererea motivată a studentului-doctorand;
- 3) în cazul decesului conducătorului de doctorat;
- 4) indisponibilitatea conducătorului de doctorat din cauza bolii prelungite sau a emigrării.

În aceste cazuri, Consiliul Școlii doctorale desemnează un alt conducător de doctorat, având în vedere prioritar necesitatea ca doctorandul să poată finaliza programul de doctorat. Decizia desemnării unui nou conducător se ia prin vot deschis majoritar al membrilor Consiliului Școlii Doctorale și se aprobă de către Consiliul științific al AMTAP.

În cazul unui grant doctoral, schimbarea conducătorului de doctorat la cererea studentului, fără acordul conducătorului de doctorat, contravine normelor legale și de etică, ideea grantului aparținând conducătorului cu drept de autor. Schimbarea conducătorului de doctorat la cerere poate avea loc nu mai târziu de un an până la finalizarea tezei de doctorat.

Retragerea calității de membru al Școlii doctorale AMTAP are loc în cazul:

1. expirării termenului de abilitare în calitate de conducător de doctorat și neprelungirii lui de către ANACEC;
2. lipsei activităților de ghidare, pe parcursul a 5 ani consecutivi, a studenților-doctoranzi (cu excepția celor aflați în concedii de maternitate);
3. nerespectării angajamentelor stipulate în Regulamentul Școlii doctorale AMTAP, și anume:
 - nerespectarea standardelor de calitate sau de etică profesională în procesul de ghidare a studenților doctoranzi;
 - însușirea rezultatelor științifice ce aparțin studenților-doctoranzi prin publicarea lor sub nume propriu sau prin obținerea abuzivă a statutului de coautor într-o publicație fără contribuție personală semnificativă;

- nefurnizarea Școlii doctorale a diverselor informații solicitate: fișe de atestare a studenților-doctoranzi cu orele realizate, fișe de autoevaluare periodică, direcții de interese științifice, alte informații solicitate la nivel instituțional sau parvenite de la Ministerul Educației și Cercetării (MEC) sau ANACEC.

În cazul nefurnizării diverselor informații, situația este discutată în cadrul Consiliului Științific, care ia decizia de a aplica conducătorului nedisciplinat un avertisment. Dacă comportamentul neconform al conducătorului se repetă, se ia decizia de neachitare a orelor prevăzute în norma anuală și cazul este discutat în vederea retragerii calității de membru al Școlii doctorale AMTAP pe o perioadă de până la un an. Dacă situația nu este rezolvată calitatea de membru al Școlii doctorale este retrasă definitiv.

II. Organizarea ghidării studenților doctoranzi

Responsabilitate cheie a conducătorului de doctorat este ghidarea activității de cercetare a studenților-doctoranzi. Ea se efectuează în bază de comunicare sistematică și a atestări anuale.

- Monitorizare în baza de comunicare sistematică

La începutul activității de ghidare este important ca conducătorul de doctorat și studentul-doctorand să poarte o discuție sinceră asupra modului de conlucrare, inclusiv frecvența feedback-ului. Ședințele regulate pot fi săptămânale, lunare sau o dată la 2 luni. Bunele practici recomandă drept termen optimal ședințele lunare (cu excepția lunilor de vară). Este bine ca ele să fie programate la o zi și oră stabilită și să fie de o durată relativ fixă.

În perioada redactării și susținerii tezei de doctorat ședințele devin mai frecvente, pentru a respecta toate cerințele și procedurile legate de finalizarea și susținerea tezei de doctorat. Ședințele pot fi sub forma unor discuții orale sau în baza unor materiale transmise de către studentul-doctorand din timp, la care conducătorul trebuie să reacționeze clar și prompt.

Este interzisă practicarea transmiterii materialului care trebuie expertizat/ analizat de către conducător în ajunul ședinței programate. Agenda ședințelor este în responsabilitatea studentului-doctorand. Anume el trebuie să informeze despre progresul atins, activitățile care urmează a fi efectuate și întrebările neclare pe parcurs. Aceasta, însă, nu înseamnă a întreba conducătorul despre fiecare pas care urmează a fi efectuat în cadrul cercetării. Teza de doctorat este o cercetare individual efectuată de către studentul-doctorand.

Comunicarea prin e-mail nu este considerată ca substituent adecvat al ședinței face-to-face sau online. Excepție pot reprezenta cazurile când conducătorul de doctorat este plecat în stagii peste hotare sau este accidentat/ bolnav.

Este important a recunoaște că oricât de prietenoasă ar putea deveni relația doctorand-conducător, ea trebuie să fie percepută ca academică, echidistantă și profesionistă. Conducătorul de doctorat are dreptul și obligația de a se expune critic, dar argumentat asupra demersului științific parcurs de studentul-doctorand, acesta reacționând la aceste critici în mod diferit:

- nu acceptă nimic și refuză orice modificare;
- propune o variantă modificată a materialelor care, însă, devine incoerentă cu restul conținutului tezei, neînțelegând atitudinea din nou critică a conducătorului de doctorat;
- modifică materialul prezentat nu prin ameliorare de conținut, ci prin eliminarea alineatelor/ subcapitolelor care au trezit critica conducătorului;
- înțelege, acceptă și urmează recomandările conducătorului de doctorat;
- ascultă criticile, le discută detaliat cu conducătorul și revine ulterior cu soluții uneori mai bune decât cele propuse de conducător.

Doar ultimele două cazuri pot fi acceptate de către conducătorul de doctorat. În cazul unor blocaje în elaborarea tezei de doctorat pot fi aplicate 2 opțiuni diverse: *terapie de susținere* și *terapie de șoc*. Prima se bazează pe încurajarea studentului-doctorand, pentru a păstra speranța că blocajul va putea fi depășit (cazul doctoranzilor care se confruntă cu dificultăți de sănătate sau familiare temporare). A doua presupune o atitudine rigidă a conducătorului și fixarea termenilor stricți de prezentare a materialelor, indiferent de problemele cu care se confruntă studentul-doctorand. Pentru acest din urmă caz se cere o prudență sporită, deoarece situația poate degrada într-o traumă psihologică.

Deoarece nu toate tezele de doctorat pot atinge nivelul de excelență, calificativele tezelor oscilând de la "excelent" la "suficient", conducătorul de doctorat nu trebuie să formuleze pentru studentul-doctorand ghidat cerințe care depășesc exagerat nivelul de pregătire a acestuia. Important devine a aprecia efortul depus și corespunderea conținutului și structurii tezei standardelor minime. Pe de altă parte, unii din studenții-doctoranzi excelenți nu ajung la etapa susținerii tezei de doctorat, deoarece doresc să elaboreze o „teză a secolului”. Teza de doctorat nu este o capodoperă a vieții, ci o dovadă a însușirii meseriei de cercetător.

- **Atestarea anuală**

Atestarea anuală a activității studenților-doctoranzi presupune organizarea ședinței comisiei de îndrumare, în cadrul căreia sunt discutate diferite aspecte. Este important de menționat că referatele științifice reflectă chintesența capitolelor tezei de doctorat. Astfel:
referatul științific 1 reflectă aspectele teoretice ale cercetării
referatul științific 2 conține aspectele analitice

referatul științific 3 descrie plusvaloarea de cunoaștere prin care se evidențiază cercetarea

Ședința comisiei de îndrumare nu este un examen, ci o discuție științifică și o expertiză colectivă, orientată spre evaluarea critică a rezultatelor științifice obținute de către studentul-doctorand. Acesta, în baza materialelor transmise cu 10 zile înainte de ședință, elaborează o prezentare de 15-20 minute asupra aspectelor cheie ale referatului științific discutat, urmată de o sesiune de întrebări-răspunsuri. Membrii comisiei de îndrumare intervin cu comentarii constructive și sugestii necesare ameliorării conținutului materialelor prezentate. Evaluarea referatului se face în baza criteriilor din Fișa de evaluare a referatului științific. Moment important este depistarea blocajelor apărute în mersul cercetării și stabilirea sarcinilor pentru perioada ulterioară.

Studentii-doctoranzi cu frecvență sunt atestați dacă acumulează, anual, 60 ECTS, iar cei cu frecvență redusă - dacă acumulează în primul an 60 ECTS, iar în anii ulterioari câte 40 ECTS. În cazul neacumulării integrale a ECTS, studentul-doctorand este avertizat și poate fi atestat convențional, cu condiția că pe parcursul a 3 luni va lichida restanțele. La expirarea acestor 3 luni, comisia de îndrumare se va convoca repetat pentru a lua decizia definitivă - a reevalua progresul realizat de studentul-doctorand sau a propune directorului Școlii doctorale exmatricularea acestuia. Decizia privind atestarea/ neatestarea studentului-doctorand este avizată de conducătorul de doctorat și de membrii comisiei de îndrumare și aprobată de directorul Școlii doctorale.

După finalizarea ședinței de atestare, Școlii doctorale AMTAP trebuie să i se transmită, pe suport de hârtie, următoarele documente:

1. Planul de studii și cercetare al studentului-doctorand completat.
2. Referatul științific și Fișa de evaluare a referatului științific.
3. Procesul-verbal tipizat al ședinței comisiei de îndrumare, semnat de toți membrii participanți la ședință.
4. Lista publicațiilor, comunicărilor la conferințe științifice, participări la activități practice în cazul doctoratului profesional ale studentului-doctorand (inclusiv în variantă electronică).

În cazul neatestării doctorandului, motivele neatestării trebuie să fie foarte clar stipulate:

neîndeplinirea Planului individual de studii și cercetare în termenele preconizate;

- comportament neconform eticii de cercetare, inclusiv admiterea plagiatului în rapoartele științifice, publicații și teza de doctorat;
- pierderea contactului cu conducătorul de doctorat și cu Școala doctorală AMTAP pentru o perioadă de 6 luni (cu excepția participării la stagii externe de lungă durată sau a concediului academic/ de îngrijirea copilului).

În cazul pierderii contactului cu studentul-doctorand, acestuia i se trimit două scrisori pe

adresa electronică la intervale de două săptămâni. Dacă în timp de o lună nu se primește nici un răspuns, se trimite a treia scrisoare prin care el este informat despre exmatriculare. La începutul lunii februarie al fiecărui an, directorul Școlii doctorale prezintă la Consiliul Științific lista studenților-doctoranzi care au fost promovați în următorul an de studii, precum și lista persoanelor propuse spre exmatriculare.

În cazul când teza de doctorat nu este susținută în termen (3 sau 4 ani), studentului-doctorand i se poate acorda până la 2 ani de grație. În acești ani activitatea de ghidare a conducătorului de doctorat este orientată spre consultarea în vederea ameliorării conținutului capitolelor elaborate, redactării tezei în ansamblu, verificării validității cercetării efectuate, examinării foarte atente a noutății științifice, concluziilor și recomandărilor propuse de doctorand. În cazul expirării anilor de grație și ne susținerii publice a tezei de doctorat, studentul-doctorand este exmatriculat fără drept de restabilire. Unica posibilitate de a obține în viitor titlul științific este admiterea repetată la la studii cu taxă și la decizia Consiliului științific cu parcurgerea integrală sau parțială a etapelor și procedurilor aferente.

IV. Relația conducător de doctorat-studentul-doctorand și modul de mediere a conflictelor

- Stiluri de ghidare

Succesul studiilor doctorale depinde, în mare măsură, de relația stabilită între conducătorul de doctorat și studentul-doctorand. În fond, această relație este asimetrică, deoarece parcursul studentului-doctorand pe perioada studiilor doctorale va depinde de evaluările obținute din partea conducătorului de doctorat. Pe de altă parte, relația poate fi privită ca una de suport intelectual, ghidarea calificată, oferită de conducătorul de doctorat, creând premise pentru atingerea scopului doctorandului - obținerea titlului științific prin susținerea publică a tezei de doctor. Ca urmare, respectul și încrederea reciprocă pot atenua „asimetria de putere” și evita potențialele conflicte.

În cadrul ghidării, conducătorul de doctorat poate aplica unul din următoarele stiluri de conducere:

Stil dominant - se bazează pe un control ierarhic sever al îndeplinirii de către doctorand a tuturor indicațiilor conducătorului de doctorat, care deseori reflectă abordările și viziunile științifice ale acestuia. Pe termen scurt, stilul autocratic poate fi folosit cu rezultate bune în situații speciale, când activitățile se cer a fi realizate cu maximumă rapiditate și responsabilitate sau când doctorandul /ghidat posedă competențe de cercetare insuficiente. Deficiențele stilului dat se manifestă în faptul că ghidarea poate obține un caracter rigid, doctorandul devenind simplu executor, lipsit de autonomie și creativitate. Relațiile umane sunt apreciate de conducător ca puțin semnificative, în comunicare predominând tonul autoritar și critica dură, ce provoacă frustrarea doctorandului, stresul lui

continuu și, uneori, abandonarea studiilor doctorale.

Stil democratic - asigură ghidarea și transmiterea doctorandului a competențelor de cercetare în corespundere cu cerințele Contractului de studii doctorale, semnat de conducătorul de doctorat, studentul-doctorand și Școala doctorală. Indicator principal al activității de ghidare devin rezultatele științifice obținute de doctorand și finalizarea în termen a tezei de doctorat. Ghidarea este oferită conform prevederilor regulamentare, ea fiind relativ flexibilă, conducătorul de doctorat susținând creativitatea doctorandului, participarea lui la stagii și concursuri, publicarea în reviste de specialitate și în lucrări ale conferințelor. Relațiile umane dintre conducătorul "consilier" și doctorand se desfășoară în baza corectitudinii, respectului reciproc și a responsabilității ambelor părți. Acest stil este eficient pentru cazul când doctoranzii sunt selectați riguros, posedă competențe bune de cercetare, percep conducătorul de doctorat în calitate de specialist în tematica abordată, părțile demonstrează o ținută morală înaltă.

Stilul liberal - se caracterizează prin lipsa intervenției majore în ghidarea doctorandului, angajarea redusă în îndeplinirea obiectivelor de cercetare, libertatea de decizie a doctorandului în vederea conținutului tezei și a materialelor publicate, respectarea superficială a cerințelor regulatorii de atestare anuală. Rolul unui asemenea conducător "fantomă" se reduce, preponderent, la înregistrarea rezultatelor obținute și la organizarea procedurii de susținere publică a tezei de doctorat. Pentru doctoranzii cu competențe foarte bune de cercetare și obișnuiți să lucreze autonom, acest stil de ghidare este avantajos, însă pentru cei care necesită un suport mai semnificativ, stilul dat de ghidare conduce la nesiguranță, eșec și, deseori, abandonul studiilor doctorale.

Nici un stil de ghidare nu poate fi conceput ca unul incorect în esență. Stilul devine ineficient doar în măsura în care nu corespunde necesităților și așteptărilor conducătorului de doctorat și ale studentului-doctorand. În plus, deși conducătorul de doctorat tinde spre un anumit stil de ghidare, el poate, la necesitate, substitui un stil cu altul pe parcursul procesului de elaborare a tezei de doctorat.

În relația de colaborare academică dintre conducătorul de doctorat și doctorand, bunele practici internaționale recomandă:

- păstrarea unui comportament echidistant față de studenții-doctoranzi, fără oferirea unor favoruri personale unora din ei;
- utilizarea, pentru comunicare, a contului de e-mail universitar, evitând accesarea în acest scop a site-urilor de social media și a camerelor de chat pe internet;
- selectarea sediului universitar pentru organizarea feed-back-ului face to face;
- neadmiterea unor oferte monetare sau achitarea unor plăți din partea studenților-doctoranzi în

scopul de a obține anumite avantaje sau a influența anumite decizii;

- nu sunt interzise micile semne de atenție oferite cu bună credință, fără condiții de obținere a unor beneficii, în valoare ce nu depășește 100 lei;
- intoleranța față de fraudă intelectuală și plagiarism, admise de studentul-doctorand în referatele științifice, publicații și teza de doctorat;
- evitarea oricărui comportament al conducătorului de doctorat care ar putea face ca studenții-doctoranzi să se simtă ofențați, umiliți sau intimidați;
- neadmiterea practicii de amenințare sub orice formă a studenților-doctoranzi care au depus plângere pe comportamentul non-academic al conducătorului de doctorat, intrând în conflict cu acesta.

- Cauzele apariției și etapele de mediere a conflictelor

Conflictul este o divergență importantă între persoane, care poate afecta relațiile de colaborare între ele, soluționarea conflictelor fiind modalitate prin care părțile aflate în conflict pot găsi o soluție acceptabilă pentru toți.

După cum denotă experiența internațională, circa 25% din doctoranzi indică prezența unor tensiuni cu conducătorul de doctorat, iar 10% solicită schimbare de conducător. Apariția conflictelor dintre conducătorul de doctorat și studentul-doctorand poate avea multiple cauze. Acestea includ, dar nu se limitează la:

- așteptări diferite din partea conducătorului și cea a studentului-doctorand privind modul și rezultatele ghidării;
- dificultăți de comunicare și neacceptarea stilului de conducere;
- divergențe de abordare științifică a temei tezei de doctor;
- lipsa competențelor de cercetare la doctoranzi;
- aspecte legate de dreptul de autor și proprietatea intelectuală asupra rezultatelor cercetării;
- aderarea clandestină la un alt conducător, ce poate provoca tensiuni între diferiți conducători de doctorat;
- refuzul neîntemeiat al conducătorului de a admite teza de doctor spre susținere;
- cazuri de ne respect și hărțuire.

Prevenirea și gestionarea conflictelor permit eliminarea efectelor negative și găsirea unor soluții plauzibile. Principiile pe care se bazează soluționarea eficientă a conflictelor sunt:

- respectarea regulamentelor Școlii doctorale AMTAP;
- recunoașterea drepturilor și responsabilităților părților implicate înscrise în Contractul de studii doctorale;

- manifestarea demnității și a respectului reciproc;
- soluționare locală: este preferabil ca litigiile să fie soluționate informal și la cel mai scăzut nivel instituțional posibil.

Bunele practici internaționale recomandă câteva etape de soluționare a conflictelor apărute:

a) Întâlnire neformală între conducătorul de doctorat și studentul-doctorand

Se stabilește o întâlnire informală pentru a discuta sincer dificultățile academice sau comunicaționale apărute. Conducătorul invocă motivul conflictului apărut și posibilele modalități de soluționare a acestuia. Discuția se poartă cu orientare spre libertatea intelectuală a doctorandului, expertiză și experiența conducătorului, importanța neabaterii de la tema de cercetare. În caz că ajunge la o înțelegere reciprocă, planul de redresare a situației este semnat de către conducătorul de doctorat și studentul-doctorand.

b) Mediere la nivelul comisiei de îndrumare

Dacă conflictul nu este soluționat la nivelul acordului informal, el se discută în cadrul comisiei de îndrumare. Ședința Comisiei de îndrumare poate fi convocată separat de către conducătorul de doctorat, de către doctorand sau este organizată o ședință comună a părților aflate în conflict. În caz că medierea aplanează conflictul, planul de redresare a situației este semnat de către conducătorul de doctorat, doctorand și de/membrii comisiei de îndrumare. Dacă compromisul nu este atins, medierea se transferă la nivelul Consiliului Școlii doctorale.

c) Mediere oficială la nivelul Consiliului Școlii doctorale/Consiliul științific

În caz de nesoluționare a conflictului în cadrul comisiei de îndrumare, directorul Școlii doctorale, în baza cererii primite, convoacă ședința Consiliului Școlii doctorale/ Consiliul științific pentru a găsi o soluție plauzibilă. În cadrul ședinței vor fi examinate explicațiile în scris oferite de doctorand, de conducătorul de doctorat și de membrii comisiei de îndrumare. În caz că soluția este găsită, se întocmește raportul de conciliere, care va fi semnat de toate părțile participante în discuție. Dacă compromisul nu este atins, cererea de mediere a conflictului este transmisă Comisiei de etică a AMTAP.

d) Recomandarea Comisiei de etică a AMTAP este considerată, la nivel instituțional, definitivă.

Într-o minoritate de cazuri, după finalizarea procedurilor de mediere, este posibil să nu se mai păstreze o relație pozitivă de ghidare între studentul-doctorand și conducătorul de doctorat. O soluție pentru acest caz ar fi schimbarea conducătorului de doctorat. Însă această schimbare nu trebuie să influențeze negativ imaginea conducătorului de doctorat, evaluarea lui didactico-științifică sau promovarea acestuia în post, cu excepția cazului în care însuși conducătorul de doctorat este

generatorul conflictului. Pentru acest din urmă caz, conducătorul de doctorat poate fi sancționat disciplinar sau, în situații grave, exclus din rândul membrilor Școlii doctorale AMTAP.

- **cultivarea integrității în cercetarea științifică ca modalitate de prevenire a conflictelor**

Măsură eficientă de prevenire a conflictelor dintre conducătorul de doctorat și studenții doctoranzi este cultivarea în rândul acestora a valorilor și principiilor integrității științifice în cadrul elaborării tezei de doctorat și publicării/ comunicării rezultatelor științifice.

Principalele valori de integritate în cercetarea științifică se referă la: *onestitate, responsabilitate, reproductibilitate, validarea cunoașterii.*

Aceste valori de integritate științifică sunt aplicate efectiv prin intermediul unor principii, care reprezintă caracteristici ale acestor valori prin mijloace specifice de acțiune.

Încălări ale profesionalismului și competenței pentru cercetători constituie:

- abuzul de autoritate - impunerea nejustificată a propriilor teorii, concepții sau rezultate asupra persoanelor ghidare;
- exagerarea importanței și aplicabilității practice a rezultatelor cercetării;
- nerecunoașterea de către cercetători a propriilor erori;
- evaluarea părtinitoare a proiectelor de cercetare, a articolelor transmise publicării;
- acuzații false la adresa altor cercetători în materie de încălcare a regulilor de conduită
- etică și responsabilă în cercetare.

Frauda intelectuală în rândul doctoranzilor este sancționată în modul următor:

- pentru plagiatul minor sau involuntar se aplică un avertisment;
- în cazul plagiatului semnificativ se aplică exmatricularea de la doctorat fără drept de înscriere;
- în cazul publicării unei lucrări plagiate se dă curs prevederilor legislației privind dreptul de autor.

Dispoziții finale

Bunele practici internaționale delimitează următoarele condiții cheie pentru o ghidare și îndrumare eficientă a studenților-doctoranzi:

- Studenților-doctoranzi li se oferă posibilitatea de a-și alege conducătorul de doctorat compatibil sub aspect cognitiv și emoțional.
- Ghidarea și supravegherea necesită competență, transparență, flexibilitate și motivare și trebuie să fie bazată pe colaborare, încredere și respect reciproc.

- Conducătorul de doctorat și membrii comisiei de îndrumare trebuie să fie concepuți de studenții-doctoranzi în calitate de „prieteni critici” și nu de „șefi autoritari”.
- Este decisivă claritatea și obligativitatea respectării procedurilor instituționale, inclusiv condițiile de feed-back cu conducătorul de doctorat și membrii comisiei de îndrumare.
- Sunt binevenite organizarea training-urilor orientate spre formarea/ perfecționarea competențelor de ghidare și îndrumare a studenților-doctoranzi și de cultivare a integrității academice.
- Ghidarea și îndrumare eficientă transformă doctoranzii din subiecți dependenți în cercetători independenți.

Surse consultate

1. HG 1007/2014 Regulamentul privind organizarea studiilor superioare de doctorat, ciclul III.
2. Regulamentul Școlii doctorale *Studiul Artelor și Culturologie*, 2019.
3. A Handbook for supervisors of modern doctorate candidates. Project Erasmus+ programme (2017).
4. University of Southampton. Code of Practice for Research Degree Candidature and Supervision (2019-20).
5. Confédération des Jeunes Chercheurs & Association Nationale des Docteurs. Gestion des conflits pendant le doctorat (2018).
6. UCD Dublin. Code of Practice for Supervisors and Research Degree Students (2017).
7. UCD Dublin. Policy for Conflict Resolution for Supervisor(s) and Graduate Research Students(2019).
8. Robertson M. Understanding "team" in team supervision of doctoral students. AARE Conference, Western Australia, 2015.
9. MEC, CNECSDTI. Ghid de integritate în cercetarea științifică. București, 2020.
10. ANACEC. Codul de etică și deontologie profesională a personalului științific și științifico-didactic. Chișinău, 2018.
11. Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei de etică a Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice